

INDSATSER FOR AT MINIMERE VILDTSKADER

STØTTET AF

Promilleafgiftsfonden for landbrug

Der er stigende problemer med markskader forårsaget af vildt, og især bestandene af kronvildt og gæs stiger. Landbrug & Fødevarer har bl.a. arbejdet for compensation, aflastningsarealer og jagttider.

Flere og flere landmænd oplever problemer med markskader forårsaget af vildt. Det drejer sig især om kronvildt og gæs, men også svaner, råger og duer volder i større eller mindre grad problemer. Se f.eks. [rapport om kronvildtskader](#) i Jysk Landbrugsrådgivnings område og [indlæg om bramgæs](#) fra temadag om konfliktarter.

Vildtafværgeforanstaltninger er ikke tilstrækkelig effektive i de værst ramte områder, så der er behov for andre foranstaltninger. I det følgende beskriver chefkonsulent Karen Post fra Landbrug & Fødevarer arbejdet med at finde løsninger på markskadeproblematikken. Emnet har været en fast del af Landbrug & Fødevarers indsats på vildtforvaltningsområdet i en årrække, og er blevet intensiveret de senere år, fordi problemet er ekspanderet voldsomt som følge af stigende bestande af især kronvildt og bramgæs.

ARBEJDET I VILDTFORVALTNINGSRÅDET

Landbrug & Fødevarer arbejder overordnet set med vildtforvaltning gennem Vildtforvaltningsrådet, der er rådgivende for Miljø- og fødevarerministeren. Landbrug & Fødevarer har to pladser i rådet, der pt. besættes af viceformand Lars Hvidtfeldt og medlem af primærbestyrelsen Henrik Bertelsen.

Vildtforvaltningsrådet er sammensat af en lang række organisationer, der repræsenterer lodsejere, naturbeskyttelses- og jagtinteresser. Blandt medlemmerne er blandt andet Danmarks Naturfredningsforening, Dansk Ornitologisk Forening, Danmarks Jægerforbund og Friluftsrådet.

Der er flere udfordringer for arbejdet med vildtskader som er medvirkende til, at det er svært at nå igennem med løsninger, der tilgodeser de ramte landmænd.

KOMPENSATION FOR SKADER

Overordnet har der hos skiftende miljøministre været den holdning, at "ingen ejer vildtet", og derfor er der ingen, der kan holdes ansvarlig for de skader, som landmænd oplever. Dette har blandt andet betydet, at der ikke har været vilje til at finde økonomiske løsninger til kompensation af berørte landmænd.

Undtagelser fra dette har været bramgæs på Mandø, hvor der i en periode var en støtteordning under landdistriktsprogrammet. Ordningen blev til efter et massivt pres fra Landbrug & Fødevarer, men selve udformningen af støttevilkår og kompensation skete uden, at man lyttede til landbrugets interesser, hvorfor det endte med at være uinteressant for berørte landmænd at deltage.

Senest er der i forbindelse med forvaltningsplan for ulv indført en erstatningsordning for landmænd, der mister husdyr til ulve. Denne ordning blev vedtaget efter indstilling fra Vildtforvaltningsrådet, hvor Landbrug & Fødevarers repræsentanter har spillet en central rolle i forbindelse med indførelse og udformning af erstatningsordningen.

På erstatningsområdet har Landbrug & Fødevarer også arbejdet for tilskud til aflastningsarealer eller fodermarker for blandt andet gæs og kronvildt, men der har ikke været politisk vilje til at indføre sådanne ordninger.

BEDRE MULIGHED FOR JAGT OG REGULERING

Ud over kompensation for skader arbejder Landbrug & Fødevarer også med at sikre bedre muligheder for jagt og regulering af de skadevoldende arter. I den forbindelse er det et problem, at flere af arterne - herunder bramgæs og svaner - er beskyttet efter EU-regler og derfor ikke må jages med almindelig jagttid.

Det betyder, at evt. forvaltning af bestande skal ske gennem regulering efter bestemmelserne i Vildtskadebekendtgørelsen, som også drøftes i Vildtforvaltningsrådet, hvor især de grønne organisationer er tilbageholdende med at øge mulighederne for regulering. De nuværende muligheder for regulering af skadevoldende vildt ses i [Bekendtgørelse om vildtskader](#).

Senest er det dog lykkedes at opnå enighed i Rådet om bedre muligheder for regulering af bramgæs, som blev effektueret med en ændring af Vildtskadebekendtgørelsen, der var i høring i februar 2016. Der er foreslået ændringer til øget regulering af bramgæs. Se ændringer i [høringsportal](#).

Også i forbindelse med kronvildtforvaltningen er jagttider et af de centrale emner, der drøftes i forbindelse med at minimere omfanget af markskader.

Kronvildtforvaltning er fra politiske side lagt ud i de regionale hjortevildtgrupper, som kan

komme med indstillinger til den Nationale Hjortevildtgruppe under Vildtforvaltningsrådet. Landbrug & Fødevarer arbejder både centralt og i de regionale grupper på at finde de løsninger, der bedst tilgodeser landbruget, men oplever også her, at der er mange og ofte modsatrettede interesser i spil blandt interessenterne.

Ud over kompensation, aflastningsarealer og jagttider har der også været arbejdet med ideer om en evt. forsikringsordning, men denne viste sig at blive alt for dyr.

FOKUS PÅ SKADERNES OMFANG

En generel udfordring i arbejdet med vildtskader er, at det er vanskeligt præcis at sætte tal på det tab, der opleves i landbruget. Argumentationen og indsatsen bygger i høj grad på lokale og konkrete cases, men der mangler et nationalt overblik, der kan vise, hvor store tab der rent faktisk er tale om.

Landbrug & Fødevarer har i forbindelse med drøftelserne om bramgæs arbejdet for, at et sådan overblik over nationale konsekvenser bør laves fra centralt hold for at sikre, at der tilvejebringes valide tal, som alle parter vil respektere.

Ud over indsatsen i Vildtforvaltningsrådet arbejder Landbrug & Fødevarer også politisk med vildtskadeproblematikken gennem direkte henvendelser til relevante ministre og andre politikere samt gennem bilaterale kontakter til andre organisationer.